

Hrvatskoga društva crkvenih glazbenika doc. mr. art. Ruža s. Domagoja Ljubičić, nakon koje je uslijedio pozdrav tajnika HDCG-a Kristijana Palčeca te nagovor voditelja dr. sc. Ivana Bodrožića.

Predavač je najprije govorio o važnosti pjesme i pjevanja u životu, a na poseban način u liturgiji Crkve. Onaj tko sudjeluje u liturgiji, on pjesmom prati Božje osjećaje te ih nastoji dočarati i drugim vjernicima da i sami bolje dožive liturgiju. Zato za pjevače u župnim zborovima nije dostatno samo tehnički nešto interpretirati, nego se svojim osjećajima suobličiti otajstvu i Božjim osjećajima koji su izraženi u pojedinim liturgijskim slavljenjima u svoj njihovoj raznolikosti. Mnogo je važnije da pjevaju životom, kako je govorio sv. Augustin svojim vjernicima.

A uzoran vjernički život je poput skladbe u kojoj sudjeluju mnogi dok dođe do njezine izvedbe. Kao prvo, važan je tek-

stopisac, a onda glazbenik koji poznaje harmonijsko-strukturne zakone i naposljetku izvođači. Tekstopisac je sâm Gospodin Isus, Božja riječ, a glazbenik koji uvježbava skladno pjevanje i nastup je Duh Sveti s obiljem svojih darova. Naposljetku, izvoditelji skladbe su anđeli i svetcu, ali i svi kršćani koji su pozvani sudjelovati u životu Crkve, a napose oni koji imaju svoju posebnu i svetu zadaću da pjevaju. Oni imaju veliku odgovornost najprije da žive vjerničkim životom jer ne mogu pjevati Kristu ako ne paze na čistoću svoje duše i bića.

Zato služi korizma i korizmena obnova: kao neka vrsta glazbene vježbe života. Kroz korizmu se ulaže napor koji se može usporediti sa sijanjem, nakon čega se može žeti u pjesmi i radosti. Predavač je potaknuo članove župnih zborova da nikad ne zaborave da je Krist Gospodin u nama sijao u suzama, i sâm se mučio i bio

izložen patnji i boli, da bi poslije došao do radosti u koju je i nas uveo svojim uskrsnućem. Zato i svaki vjernik, napose pjevač u župnom zboru, treba sijati u suzama, trudeći se oko svoje svetosti i svojega duhovnoga usavršavanja, kako bi mogao žeti plodove svojega truda u pjesmi. U tome im je zaželio i zagovor i zaštitu nebeske Majke Marije čije navještenje slavimo, jer je ona bila najbolja pjevačica u Božjemu zboru, koja je donijela svijetu najljepši plod svojega skladnoga života, samoga Sina Božjega.

Nakon nagovora održana je zborna radionica korizmenih napjeva koju su vodili doc. mr. art. Ruža s. Domagoja Ljubičić i Kristijan Palčec, mag. mus. Na orguljama je korepetirala Katarina Javora, mag. mus. Na repertoaru su bili korizmeni napjevi u obradi talijanskih skladatelja sakralne glazbe.

Kristijan Palčec

DUHOVNI NAGOVOR DR. SC. IVANA BODROŽIĆA NA DUHOVNOJ OBNOVI ZA ČLANOVE ŽUPNIH ZBOROVA

Tko sije u suzama, žanje u pjesmi

Poštovani članovi župnih zborova, srdačan pozdrav svima!

Najprije zahvaljujem s. Domagoji što me je pozvala da budem danas s vama ovdje i predvoditi korizmenu duhovnu obnovu. Ne bih htio govoriti apstraktno, nego bih htio podsjetiti na vašu važnu zadaću kao članova župnih zborova, bilo da sudjelujete kao pjevači, svirači ili voditelji. Ovo je duhovna obnova za vas koji se bavite crkvenim pjevanjem, koji sudjelujete u svojim župama, župnim zborovima i

tako uzveličavate liturgijska slavlja, što je uistinu neophodno, a ne samo korisno i prikladno.

Stoga bih htio povezati i vašu ulogu sa smislom korizmene duhovne obnove te vašim služenjem u liturgiji. Svakako, želio bih podsjetiti na onu važnu zadaću koju imate vi, članovi župnih zborova, jer sudjelujete u liturgiji, a liturgija je slavljenje Boga i kao takva uvijek pretpostavlja radost, veselje, slavlje. Kako se najbolje može slaviti, kako se najbolje može svoje osjećaje iskazivati, nego uz pjesmu? Zato u našem svakodnevnom životu kad nešto slavi-

mo, kad se radujemo, kad se veselimo, onda je to redovito uz pjesmu. Međutim, pjesma je i šira od slavlja, jer pjesma može izraziti i drukčija stanja duše, ona može pratiti i tužne osjećaje. Svakako prati čovjeka na njegovu životnom putu, a isto tako prati i svetu liturgiju.

Jer znate i dobro sami da nije isti tonalitet i sadržaj korizmenih pjesama koje sada pjevamo i onih koje ćemo pjevati na Uskrs, kad se doista oslobodimo do kraja i u duhovnom smislu za potpunu radost koju treba izraziti.

Zato je i liturgija prevažna, jer prati cijeli naš život, tj. Božji život za nas. A Bog je uistinu došao pratiti nas na našem putu. Božji Sin se utjelovio, s nama je sve prošao od rođenja pa do smrti, jer prati naš život, te stoga liturgija koja prati njega prati cjelokupni njegov život, a time onda i naš ljudski život. Stoga i u liturgiji onda imamo svih vrsta tonaliteta i stanja i ljudske duše i Božje duše. I stoga je i liturgiji potrebno također pristupiti s dužnim osjećajem gdje razlikujemo onda i liturgijska vremena koja nas upozoravaju na stanje duše samoga Boga u tim vremenima iz kojih mi želimo crpiti duhovnu snagu. I doista, uloga onih koji pjevaju u liturgiji toliko je važna i dragocjena da moraju i sami biti toga svjesni, svjesni da oni svojim pjevanjem prate Božje osjećaje. Prate osjećaje Boga koji je među nama živio i djelovao i koji nam se daruje u tom trenutku. To ukazuje na iznimnu čast koja je iskazana ljudima, onima koji sudjeluju u liturgiji. Vama koji pjevate povjereno je da svojom pjesmom pratite Božje osjećaje: od njegove boli do njegove radosti, od napora do odmora, od trenutaka tame do svjetla, od smrti pa do slave uskrsnuća. Pratiti doživljaje Božje i njegove osjećaje treba potom onda i u pjesmi izraziti, pjesmom prenijeti te onda svojim izričajem pomoći i cijeloj župnoj zajednici, onima koji sudjeluju u liturgiji, da preko vas i sami dožive te iste Božje osjećaje koje vi pratite, koje doživljavate i potom o njima svjedo-

čite; da ih drugima prenesete da ih onda svaki vjernik doživi dublje, da ih osjeti jače te da ih i sam može intenzivnije utkati u vlastiti život.

Kada sam rekao da je vaša sveta, časna zadaća da pratite Božje osjećaje, onda bi doista trebalo danas skrenuti pozornost na to što bi trebalo činiti da budete dobri članovi župnoga zbora. Oni koji odgovorno shvaćaju tu zadaću, da doživite Boga, njegovu prisutnost u liturgiji i da je onda potom vi pomognete drugima doživjeti, proživjeti kroz pjevanje. Naravno, u liturgiji nije samo pjevanje, nego ima i drugih važnih sastavnica. Dakako, važna je uloga i svećenika i ministranata i ostalih koji pridonose slavlju, ali i vaša je zadaća identična: doživjeti Boga i potom zajednici pomoći da ga doživi intenzivnije.

Zato biti dobrim članom župnoga zbora ne znači samo tehnički dobro pjevati, nego prije svega valja vlastitu dušu pripremiti: da možete vlastitom dušom pratiti Božje osjećaje, Boga doživjeti. I onda kad se pjeva iz takvoga doživljaja, onda se može doista pjevati onim osjećajima kojima je Bog došao među nas i kojima je on sam pjevao i želi da mi izrazimo njegova stanja. Samo onaj tko se zna suživjeti s Bogom, tko može osjetiti ono što Bog osjeća, onaj tko je ponizan i skroman da prihvaća povjerenu ulogu, da interpretira Božje osjećaje, da otpjeva Božju pjesmu ovdje na zemlji, taj može biti dobar član župnoga zbora. I ne zaboravimo da nam Bog povjerava istu zadaću koju povjerava anđelima i svetima u nebu. Oni pjevaju pjesmu Jaganjčevu, a mi sudjelovanjem i pjevanjem u liturgiji također pjevamo pjesmu toga istoga Jaganjca ovdje na zemlji.

A kako se pjeva ta ista pjesma? Mi nismo bili u nebu pa nismo čuli anđele i svete, međutim znamo iz onoga što je Bog nama prenio ovdje da se ta pjesma pjeva životom. Sv. Augustin na više mjesta u svojim govorima svojim je vjernicima znao reći da pjevati istinski znači živjeti kršćanski. Pa im je znao govoriti »hodi i pjevaj«, dakle budi istinski pravi kršćanin i tako onda pjevaj slavu Bogu. Zato Bog od nas najprije očekuje da budemo vjernici, tj. da živimo uzornim vjerničkim životom. Drukčije ne bi bilo spojivo s onom zadaćom koju svatko od vas ima da pjeva Bogu i da izriče Božje osjećaje u svetoj liturgiji. No što bi to značilo i kako sebi predočiti što je pravi vjernički život? Poslužiti ću se opet slikom bliskom vašoj pjevačkoj aktivnosti. Rekao bih da je biti vjernik poput dobre skladbe. A sama riječ *skladba* označava da se radi o skladu mnogih elemenata koji utječu na nas i od kojih smo mi sastavljeni. Valja biti skladan. I stoga biti član župnoga zbora znači biti pravi vjernik, biti netko tko skladno živi u sebi, tko skladno živi s drugima i tko taj svoj sklad i zajedništvo s Bogom prenosi onda na župnu zajednicu, na one koji sudjeluju u slavlju. Zato onaj tko pjeva, tko predvodi u župi, dakle živi i sudjeluje u zboru, on treba glasnije i razgovjetnije izgovarati Božju pjesmu. To znači da ju treba i svojim životom doživjeti, proživjeti, kako bi mogao onda razgovjetnije i jasnije svjedočiti u cijeloj zajednici.

Ne znam jeste li vi ikada razmišljali što treba za jednu pjesmu koju vi uvježbavate i koju pjevate na liturgijskom euharistijskom susretu svojih župnih zajednica. Ja sam nastojao to rekonstruirati, najvažnije elemente, tražeći čak i stručnu pomoć onih koji to čine. Zanimalo me što

to sve treba da bi došlo do skladbe. Tko to sve sudjeluje? Ima tu cijeli popis uloga i posla da bi skladba došla do vas, da biste vi pjevali na župnom slavlju. Tekstopisac, skladatelj, autor aranžmana, dirigent, svirači, pjevači... Doista, mnogo je toga. A meni je onaj tko mi je pomogao da ovo malo analiziram stavio stvari u tri točke.

Prvo, tko je tu važan da bi došlo do takve skladbe? Važan je onaj tko je napisao tekst. Taj tekst može biti biblijski, čuli smo jutros psalam, a može biti i izvanbiblijski. No redovito taj izvanbiblijski treba biti provjeren, teološki sadržajan i teološki snažan. Mora biti prilagođen za ono slavlje kojemu se pjeva. Važan je tekst i sposobnost onoga koji je mogao staviti tekst u stihove i pažljivo prilagoditi ritmu koji je potreban za dotično slavlje. Tako da je to prva stavka.

Drugo, važan je glazbenik koji dobro poznaje harmonijsko-strukturalne zakone uglazbljivanja teksta. A samo uglazbljivanje i taj postupak koji se čini sastoji se često od instrumentalnoga uvoda, glavnoga tekstualnoga dijela i završnoga koda. Svakako, onaj komu je povjerena ta zadaća mora dobro poznavati sve mogućnosti, kako glasova tako instrumenata, sve unutarnje zakonitosti glazbe, da bi mogao taj tekst obogatiti još melodijom i svim popratnim instrumentima ili recimo višeglasjem. Ovisno o tome što se priprema.

I treća točka, kad note dobivaju izvodača. Za to su potrebni konkretni ljudi, voditelj zbora, sam zbor, dirigent ansambla, instrumentalisti, solisti itd., sve što je potom potrebno u završnoj izvedbi. Ovisno o težini dionice valja potom marljivo uvježbavati. Ako je to teže onda, znate i sami, treba vježbati dionicu po dionicu, glas po glas... A ako je nešto

što je lakše izvedivo, može se odmah vježbati zajedno. Svakako, u cijelom postupku idealno je da doista sve to što se čini u župnoj zajednici kad imamo jednu pjesmu ispred sebe, da prođe, kako smo vidjeli, postupak liturgijske provjere teksta, potom da se ocijeni i odnos teksta i nota jer nije dobro da se ne nađe ni tu sklada; nego da se nađe pravi sklad između jednoga i drugoga, da se ne bi dogodilo da onda i glazba prevlada preko teksta, da se onda tekst ne razumije, da ne dođe do ušiju onih koji slušaju i u tom sudjeluju.

Dakle, vidimo ovdje tri koraka koja su potrebna, a da bi se to izvelo i da bi sve bilo kako treba redovito ovisi o mogućnostima, i spremnosti onih koji u tome sudjeluju. Sada bih želio to što sam rekao primijeniti na konkretne osobe, na vas koji u tome sudjelujete. Jer kad se radi o tekstu, ponajprije se treba roditi ideja iz koje se oblikuje konačni tekst. Po mogućnosti da tekst bude skladan, ritmičan, sadržajan. Sadržaj teksta mora biti uzvišen, a ne smijemo zaboraviti da je sadržaj teksta koji mi izgovaramo sama Riječ Božja, Gospodin Isus Krist kojega sv. Ivan naziva »U početku bijaše Riječ«. Onaj tko pjeva, tko je angažiran u župnoj zajednici, ne smije nikada zaboraviti da on izgovara Riječ. Pjesma odražava sadržaj riječi Isusa Krista.

I da je to doista središte liturgije imamo jedno zanimljivo svjedočanstvo s početka 2. stoljeća. Oduvijek su kršćani doživljavali da oni pjevaju Kristu, a rekao bih pjevaju Krista. I to je zadaća onih koji pjevaju. U početku 2. stoljeća poganski povjesničar Plinije Mlađi bio je upravitelj Bitinije, pokrajine na Crnom moru. Piše pismo caru Trajanu oko 112. godine i traži da ga car uputi u postupak i kako se postaviti prema kršćanima.

To je bilo vrijeme progona kršćana. Vlasti su ih progonile jer kršćani se nisu htjeli klanjati caru. I onda je taj autor, povjesničar, pitao cara što činiti jer ima dotične ljude u svojem okruženju koji tvrde da je jedina njihova krivica to što se okupljaju prije zore i pjevaju naizmjenice u dva kora pjesmu Kristu kao Bogu. To je jedno od najstarijih svjedočanstva koje su pogani donijeli o Kristu u kojem Plinije Mlađi iznosi što je njihov krimen. Pjevali su Kristu kao Bogu. Zato iz toga svjedočanstva s početka 2. stoljeća vidimo da je Krist bio i jest jedini sadržaj i jedina prava pjesma kršćana. On je sadržaj naše pjesme, on je sadržaj našega života te stoga onaj tko u liturgiji pjeva i koji prenosi određene sadržaje pjesmom, on uvijek prenosi Krista Gospodina.

A onda ona druga točka koja se tiče uglazbljivanja. Tko to bolje od Duha Svetoga poznaje harmonijske strukturalne zakone, harmoniju duše, harmoniju odnosa Boga i čovjeka, harmoniju odnosa ljudi međusobno? Tko bolje od njega može različitost dovesti do skladnoga jedinstva, a to se događa u glazbi? Cilj je ostvariti različitost u pravom jedinstvu. Tko to može bolje od njega skladati, ugoditi ljudsku dušu, naštimati, kako bismo rekli, instrumentarij duše da može pjevati slavu Bogu? Duh Sveti najbolje poznaje naše mogućnosti. On zna najbolje rasporediti dionice za pjevanje jer on je Duh sloge, Duh ljubavi i Duh mira.

Zato se onaj tko u župnom zboru i župnoj zajednici prenosi i pjeva treba prepustiti vodstvu Duha Svetoga i na taj način omogućiti da Duh Sveti pjeva pjesmu, da on preko nas nadahnjuje slavu koju mi pjevamo živomu Bogu. A tko su potom pravi izvodači nove Božje pjesme? Pravi izvodači Bož-

je pjesme najprije su, već sam to spomenuo, anđeli i sveti. Ako itko pjeva Bogu pjesmu i pjeva je do kraja, svim svojim bićem i svojim životom, onda su to anđeli i sveti. Međutim, i mi smo kršćani sveti, a to nam već ono najranije razdoblje kršćanstva svjedoči. Sv. Pavao svoje vjernike naziva svetima; kad piše svoja pisma kaže svojim učenicima »pozdravi svete«. I vjernici na zemlji su sveti. I sve nas koje je Bog pozvao u kršćanski poziv uputio je putem svetosti i skladna života i pozvao nas je na autentični sklad. Dakle, skladnu Božju pjesmu pjeva sveta Crkva. Tako već ovdje na zemlji stječemo pravo pjevati Bogu ili, bolje rečeno, pozvani smo pjevati Bogu, to je naš poziv. I zato se potrebno odazvati i časno ispuniti tu uzvišenu zadaću da u svojem životu budemo dio božanskoga zbora, božanskoga kora koji pjeva slavu Bogu. Svi smo u zajedništvu Crkve pozvani dati maksimum od sebe, ali poštujući, naravno, dirigentsku palicu, poštujući naravno i sve ostale uloge koje tu postoje, poštujući zakonitosti sklada, ljubavi i mira. Poštujući da se ostvaruje i preko nas dobrobit svih koji u tome sudjeluju. I naravno – kako se to zna u zboru – ondje nitko ne pjeva da sebe ističe tamo gdje ne treba, ali niti da odbije onaj tko je pozvan da intervenira solo dionicom ondje gdje je voditelj zbora smatrao da je on prikladan.

Tako isto i u duhovnom životu, ista stvar; nismo pozvani ni solirati kad ne treba, niti odbijati kad nas poziva sam Gospodin da posvjedočimo svojim životom sve vrijednosti kršćanskoga življenja koje smo primili od Gospodina i koje dužno uzvraćamo nazad. Iz toga vidimo kolika je odgovornost onih koji

pjevaju, jer pjevati Kristove riječi, pjevati Kristu i pjevati Krista, to doista mora biti životno zvanje. To je mnogo više od zanimanja, više od pukoga obreda. Bit župnoga pjevanja nije u tome da smo samo došli nedjeljom jer imamo dara i talenta, i da smo nešto samo odradili, nego da smo se životno pred tim angažirali, jer i pjevanjem svjedočimo Krista živoga.

No za takav pothvat koji nama ljudima nije moguće samima po sebi izvesti treba se osposobiti, treba se uvježbati. Ali tko je onaj tko nas može osposobiti, tko je onaj i na koji način se trebamo uvježbati, tko je onaj od nas tko može i treba postati onaj usklađeni instrument da može uzvratiti slavu Bogu? Rekao bih da nitko od nas nije sam po sebi sposoban za tu zadaću. Trebamo se u velikoj poniznosti, kako kažu teolozi »u strahu i drhtanju« za to pripremati, svjesni da ta naša odgovornost nije malena i nije nešto uobičajeno. Da bismo mogli istinski sudjelovati u liturgiji i dati svoj doprinos, neophodna je naša duhovna priprema, neophodno je ono što psalmist kaže »tko sije u suzama, žanje u pjesmi«. Neophodno je u našem duhovnom životu sijati u suzama da bismo poslije toga plodove mogli donositi u pjesmi. Jer ako nema sijanja uz dužni trud i napor, a vi to dobro znate iz samoga onoga glazbenoga djela kad promatrate ako se niste dovoljno trudili, sudjelovali na probama, ako nije za onoga nedjeljnoga susreta bilo mnogo sati i rada, vi znate da ne može biti ni kvalitetnoga doprinosa u liturgiji.

Zato to psalmist, kako rekoh, u psalmu 126 izražava rečenicom: »tko sije u suzama, žanje u pjesmi«. Što znači: žanje u pjesmi? Da

dolazi do plodova, da može onda vidjeti plodove svojega rada i da može onda zapjevati s oduševljenjem, kako bi rekli u Dalmaciji, s »guštom« zapjevati onda kad vidi da postoje plodovi. Zato su oni koji sudjeluju u radu župnih zborova pozvani pjevati, štoviše pozvani su »žeti u pjesmi«, pozvani su brati plodove svojega pjevanja, a to mogu onda ako oni istinski žive, ako žive kršćanskim pravim životom, ako svjedoče krjepostan život, ako svjedoče unutarnji duhovni sklad. Tada doista mogu vidjeti da njihova pjesma ostavlja traga i odjeka i na dušama onih koji dolaze na nedjeljna liturgijska slavlja.

A kad je već riječ o »sijanju u suzama« onda možemo reći da je korizma najprikladnije vrijeme za takvo što. Ona je vrijeme sijanja, vrijeme truda i napora, vrijeme uvježbavanja raznih dionica da bi se o Uskrsu moglo sastaviti skladnu harmoniju. Korizma je vrijeme ozbiljnoga rada na sebi. Da ne budemo mi zaprjeka Božjoj milosti koja preko nas treba doista zasjati, treba se otkriti, treba prijeći na druge kao najljepša uskrsna pjesma, kao onaj najsvečaniji *Aleluja*. Korizma treba biti vrijeme kad sebi ne dopuštamo nikakvu duhovnu nesigurnost, nego se s puno pozornosti usmjeravamo prema onim najtežim, ali i najljepšim dionicama. Stoga korizma postaje kao neka vrsta glazbene vježbe života. Kroz korizmu se istinski pripremamo, vježbamo se u duhu da bismo došli do uskrsnoga slavlja. Prava korizmena vježba može biti onda kad živimo sukladno vjeri i sukladno volji Božjoj. Tada Bogu dopuštamo da preko nas progovara. Kada Bogu dajemo da nas on angažira, da mi budemo dio njegovo-

va zбора ili orkestra, njegovi sveti izvodači na zemlji. Nitko mu od nas nije nevažan, nego svi pridonosimo da se ta Božja izvedba izvede punije, uspješnije, da privuče pozornost onih koji su, nazovimo ih tako, publika, sudionici slavlja, da ih se obogati riječju i tonom. Onaj tko bi bio dio Božjega zбора, a ne bi držao do svojega vjerničkoga poslanja, takav bi mogao i može pokvariti ljepotu i sklad svjedočanstva o Bogu.

I ne zaboravite: vi ste također pred očima župne zajednice. Ako biste vi bili u sebi nesređeni, ne skladni, neautentični, s pravom biste se, kao i na nas svećenike, moglo upirati prstom i na vas, i to počesto ljudi i čine: vidi ga ili vidi ju, gura se blizu oltara, pjeva u zboru, a ne živi kako treba. Zato i vi sami znate kako jedan glas, pogrješan, u nekom pogrješnom trenutku može pokvariti pjevanje. Ako strši, nije usklađen, ako je upao netko negdje gdje ne treba, nije pratio druge – to znači naš nekršćanski odnos prema životu. Ili ako bismo živjeli da ne pazimo na svoju duhovnost, na svoju dušu, na svoju vjeru, ako se ne bismo čuvali grijeha i slabosti, to bi bio taj neusklađeni glas i time bi se onda tonalitet našega života pokvario i narušio bi onda cijelu izvedbu i cijeli sklad. Narušio bi sav trud koji je bio u to uloženo od početka i uzalud onda što je mogao autor zamisliti izniman tekst i onda posložiti i glazbu... Jedna loša izvedba, jedan pogrješan glas može pokvariti svu ljepotu onoga što je bilo zamišljeno i prisutno u skladbi. Sve ono što sam rekao od početka, koliko je toga bilo uloženo da dođe do izvedbe, a jedan pogrješan trenutak može pokvariti mnogo toga. Zato vam od srca preporučujem da čuvate svoje duše i svoje živote

od zaraze grijeha i zla, od slabosti, od nedosljedna življenja jer to vas najviše može spriječiti u zdušnom i pravom pjevanju Bogu i davanju slave njemu koji je to zaslužio.

Još neka mi bude dopušteno podsjetiti da nikada ne smijemo zaboraviti da se tako postavio i Krist naš Gospodin prema nama. I on je s dužnim trudom i naporom bio među nama. Toga se u korizmi i spominjemo, i kako se približava Veliki tjedan sve više to osjećamo. Bio je s nama, prošao je patnje i muke, suze i krvavi znoj i sve boli. On je sijao u suzama da bi se u nama mogli pojaviti pravi plodovi. On se mučio oko nas da bismo mi želi u pjesmi i da bismo mi pjesmom mogli slavu iskazati Bogu, da bi se u nama mogla ostvariti pjesma Božjega života, da bi se u nama mogli ostvariti plodovi njegova rada i napora. Zato mi trebamo biti autentična pjesma Božja svojim životom i trebamo potom onda iz svojega života posvjedočiti i prenijeti Božju pjesmu koja je plod Kristova sijanja u suzama, plod njegova truda oko nas i oko naših duša. Zato se i vi trudite oko svoje svetosti i oko svojega duhovnoga usavršavanja jer to je istinska ljepota života, istinski smisao života.

I za sam završetak, kad već govorimo o glazbi ili postupcima, zna se da zbor ako doista uvježba određene pjesme sebi dopusti da to okruni CD-om. To je vrhunac svega. Da smo sebi dopustili snimiti nosač zvuka koji ostaje trajan spomen budućim naraštajima. Paralelno tomu i u duhovnom životu. Sve ono što mi činimo istinski dobro i vrijedno, pozitivno, dobri Bog to upisuje kao onaj nosač zvuka; rekli bi prije svetopisci, kad nije bilo nosača zvuka: upisuje u »knjigu života«. Danas možemo reći da to upisuje i pre-

tvara u nosač zvuka kako bi moglo ostati trajna božanska pjesma. On naš život, naše misli, naše riječi i djela, naše glasove i pjevanje njemu svojim životom i svojim glasom, on to upisuje i spreman je to snimiti kao istinski nosač zvuka koji ćemo mi jednom u vječnosti preslušavati i dati drugima priliku da slušaju kako smo mi za svojega života Bogu pjevali. Ne zaboravimo da nas Bog toliko ljubi da je spreman naše malo ljudsko, slabo i krhko ovjekovječiti na takav način i upisati na vječni spomen jer ništa od svega što dobro činimo ne propada, sve ostaje zapisano na njegovu čudesnom nosaču zvuka koji ćemo jednom preslušavati.

Zato vam od srca želim da budete takvi pjevači u svojim župnim zborovima, da Bogu pjevate svojim životom, svojim srcem, svojom dušom i svojim glasom. Pjevači koji u životu i pjesmom svjedoče, beru plodove svojega rada s radošću u pjesmi. Siju u suzama oko svojega duhovnoga napretka i rasta, a potom žanju u pjesmi. Neka vas u tome prati zaštita, koga drugoga, znate svetce koje imate, svoje zaštitnike poput Cecilije, ali danas slavimo Blagovijest i neka vas prati zaštita nebeske Majke Marije, koja je bila najbolja pjevačica Božjega zбора. Ako itko, ona je ispjevala, donijela na svijet skladbu života. Onu Riječ o kojoj sam govorio – ona ga je utjelovila i donijela ga na svijet, ona je donijela najljepši plod, ona je sijala u suzama, živjela za Boga u svemu kao malena, ponizna službenica njegova i Bog joj dade čast da ga ne zemlji za nas ovdje donese – taj plod života, Sina Božjega. Pa neka vas ona zagovara i prati u vašem svetom djelovanju i svjedočenju pjesmom za Gospodina.